

مطالعه تطبیقی نقش شبکه های اجتماعی در سبک زندگی اسلامی ایرانی از دیدگاه شهروندان
و مدیران فرهنگی شهر تهران

comparative study of the role of social networks in Iranian lifestyle from the
perspective of citizens and cultural directors of Tehran

Mohammad farahani⁴- Mohammad

محمد فراهانی^۱ محمد سلطانی فر^۲ سید محمد
دادگران^۳

Soltanifar⁵- Seyed Mohammad Dadgaran⁶

Abstract: This research was conducted with the aim of comparative study of the role of social networks in Islamic life style of Iran from the viewpoint of citizens and cultural directors of Tehran. The research method was comparative. The statistical population of the study consisted of citizens from the 6th district of Tehran and cultural directors of Tehran. The sample size was determined using Cochran's formula of 151 managers and 383 citizens. The data gathering tool was a researcher made questionnaire. Data were analyzed using independent t-test. The results of the research showed that the effect of virtual social networks on the Iranian-Islamic lifestyle, patterns of citizenship consumption, interpersonal relationships, body management, leisure time, citizens' preferences, social habits and citizen tendencies from the perspective of citizens and cultural managers of Tehran There is a significant difference.

Keywords: Social networks, Islamic lifestyle of Iran, Citizens, Cultural leaders of Tehran city .

چکیده: این تحقیق با هدف مطالعه تطبیقی نقش شبکه های اجتماعی در سبک زندگی اسلامی ایرانی از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران انجام شد. روش تحقیق پیمایشی بود. جامعه آماری تحقیق شامل شهروندان منطقه ۶ شهر تهران و مدیران فرهنگی شهر تهران بودند. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۱۵۱ نفر از مدیران و ۳۸۳ نفر از شهروندان تعیین شد. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بود. داده های بدست آمده با استفاده از آزمون تی مستقل تحلیل شدند. نتایج تحقیق نشان داد که بین نقش شبکه های اجتماعی مجازی بر سبک زندگی اسلامی _ ایرانی ، الگوهای مصرف شهروندان، روابط بین شخصی، مدیریت بدن، اوقات فراغت، سلاقی، عادات اجتماعی و گرایش های شهروندان از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد.

کلمات کلیدی: شبکه های اجتماعی، سبک زندگی اسلامی ایرانی، شهروندان، مدیران فرهنگی شهر تهران .

^۱ کارشناس ارشد ارتباطات، دانشگاه آزاد واحد الکترونیک

^۲ عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی

^۳ عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی

^۴ MA Communication, Azad University Electronic Unit Communication, Azad University Electronic Unit

^۵ PhD, Professor of Islamic Azad University

^۶ PhD, Professor of Islamic Azad University

امروزه شبکه های اجتماعی جایگاه بسیار مهمی در بین افراد و جوامع پیدا کرده اند. هر رسانه ای بنا به اقتضات خاص خودش، می تواند تاثیراتی را بر افراد به جای بگذارد. برخی از پژوهشگران، شبکه های اجتماعی را عاملی مهم در تحولات و تغییرات اجتماعی عصر کنونی می دانند و معتقدند که کاربران با حضور در این شبکه ها صورتی جدید از تعاملات اجتماعی را بوجود می آورند. قدرت شبکه های اجتماعی را در شرایط کنونی امروز می توان به یک " انفجار دنیا" تشبیه کرد که باعث شده ارتباط وسیعی را میان افراد و شهروندان ایجاد کند که در دنیای واقعی، با این وسعت امکان پذیر نبود (۱). تاثیر شبکه ها باعث شکل گیری مفاهیمی همچون صمیمیت و اعتماد در فضای سایبر شده است. از طرفی برخی اطلاعات ارائه شده توسط کاربران می تواند منجر به کاهش پابندی به مباحث اخلاقی باشد که این امر نیز بر دوام و استحکام روابط جوانان می تواند اثرگذار باشد (۱). عضویت در شبکه های اجتماعی اینترنتی باعث ایجاد سبک جدیدی از زندگی نیز شده است. در روابط اجتماعی روزمره، معمولاً ما فقط با کسی رابطه برقرار می کنیم که در فعالیت های روزمره ما دخیل باشد. این روابط اجتماعی می تواند به صورت مکالمه رودررو، ارسال پیامک، مکالمه تلفنی و یا رفتن به مکانی همراه با آن شخص باشد. این گونه ارتباطات، فعالیت هایی هستند که معمولاً در زندگی روزمره به آنها مبادرت می ورزیم. استفاده از شبکه های اجتماعی سبک زندگی جدیدی را ایجاد کرده است که همه فعالیت های روزمره را دستخوش تغییراتی کرده است. مفهوم سبک زندگی که امروزه به یکی از مفاهیم بنیادین در تحلیل های اجتماعی تبدیل شده است (۲)، یکی از حوزه های جدید و مهم مطالعاتی محسوب می شود که در سال های اخیر توجه قابل ملاحظه ای از محققان را به خود جلب کرده است (۳). ایران، تلفیقی از معیارهای اسلامی، ایرانی است. بنابراین سبک زندگی اسلامی، به بخشی از فرهنگ اطلاق می شود، که اعم از عقاید و نگرش ها است و همچنین به آن بخشی از ظاهر و رفتار ظاهری انسان بازمی گردد که قابل مدیریت است؛ خصوصاً به زیبایی، خوشایندی، منش و سلیقه نیز ارتباط دارد. بورديو، جامعه شناس فرانسوی نیز، در کتاب تمایز و مطالعات مربوط به اعمال و رویه های فرهنگی، نقدی اجتماعی درباره داوری سلیق ارائه می کند. او در این نقد، شرحی گویا از عملکرد فرهنگ و قدرت در جوامع امروزی ارائه می دهد (۴). ارتباطات مجازی می توانند زمینه شکل گیری عادت واژه های جدیدی را فراهم سازد که خود به کنش و انتخاب های عقلاتی منتهی می شود. ظهور عادت واژه های جدید، عادت واژه های قبلی را به چالش می کشاند (۵). لذا تغییر سبک زندگی می تواند بر فرآیند فرهنگ سازی در جامعه تاثیرگذار باشد. علاوه بر آن می تواند، تنش ها و چالش هایی را در اقصای اجتماعی ایجاد و به یک جریان سیاسی- اجتماعی تبدیل شود، که این موضوع می تواند دارای تاثیرات اجتماعی، اقتصادی و سیاسی فراوانی برای جامعه و حکومت باشد. همچنین سبک زندگی بر سلامت افراد هم تاثیر زیادی دارد. امروزه اعتقاد بر این است که

بیش از ۷۰ درصد بیماری‌ها به گونه‌ای با سبک زندگی فرد ارتباط دارند. به طوریکه بسیاری از ناخوشی‌های آدمی از جمله بیماری‌های قلبی عروقی، تنفسی، سیستم حرکتی، عضلانی و غیره به طور مستقیم یا غیرمستقیم از شیوه زندگی فرد ناشی می‌شوند، یا حداقل آنکه شیوه زندگی در تشدید یا دوام آنها نقش دارد (۶). با توجه به موارد فوق، محقق به دنبال پاسخ این سوال است که استفاده از شبکه‌های مجازی چه نقشی بر سبک زندگی اسلامی ایرانی شهروندان تهرانی دارد؟

سؤالات تحقیق:

سوال اصلی

آیا بین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی بر سبک زندگی اسلامی _ ایرانی از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد؟

سوال‌های فرعی

- ۱) آیا بین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی بر الگوهای مصرف شهروندان از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد؟
- ۲) آیا بین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی بر روابط بین شخصی شهروندان از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد؟
- ۳) آیا بین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی بر مدیریت بدن شهروندان از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد؟
- ۴) آیا بین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی در اوقات فراغت شهروندان از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد؟
- ۵) آیا بین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی بر سلايق شهروندان از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد؟
- ۶) آیا بین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی بر عادات اجتماعی شهروندان از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد؟
- ۷) آیا بین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی در گرایش‌های شهروندان از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد؟

پیشینه تحقیق

- کوهی، عباس‌زاده و خواجه‌بی‌شک (۷) در مقاله‌ای تحت عنوان «بررسی تأثیر رسانه‌های داخلی و خارجی بر میزان پابندی به سبک‌زندگی دینی در بین شهروندان ۱۵ - ۶۵ سال شهر تبریز» با استفاده از پژوهشی پیمایشی به بررسی تأثیر رسانه‌های داخلی و خارجی بر میزان پابندی به سبک‌زندگی دینی در بین شهروندان ۱۵ - ۶۵ ساله شهر تبریز پرداخته‌اند. نتایج این تحقیق نشان داده است که به لحاظ

جنسیت، زنان بیش از مردان و به لحاظ تحصیلات، بیسوادان و دیپلم‌ها دارای بالاترین و لیسانس‌ها از کمترین میزان پایبندی به سبک‌زندگی دینی برخوردارند. همچنین همبستگی معنی‌دار و مستقیمی بین میزان تماشای تلویزیون، گوش دادن به رادیو و در کل میزان استفاده از رسانه‌های داخلی با میزان پایبندی به سبک‌زندگی دینی مشاهده شده بود و همبستگی معنی‌دار و معکوس بین میزان تماشای ماهواره، استفاده از اینترنت و میزان استفاده از رسانه‌های جهانی با میزان پایبندی به سبک‌زندگی دینی وجود داشت.

- تأمل جامعه‌شناختی در روایت‌های سینمایی تحولات اجتماعی، در سه بعد ارزش‌ها، هویت‌ها و سبک‌های زندگی، در ایران پس از انقلاب دغدغه محوری پژوهش محمدی و بیچرانلو (۸) است. چارچوب مفهومی پژوهش نخست موضع آن را درباره تعامل اثر هنری و جامعه تبیین می‌کند و سپس مضامین میانجی تحقیق، یعنی تحول ارزش‌ها و هویت‌ها و سبک‌های زندگی را مفهوم‌پردازی می‌کند. روش‌شناسی تحقیق، کیفی است. میدان مطالعه کل سینمای بعد از انقلاب است که به شیوه نمونه‌گیری هدفمند از هر دهه چند فیلم انتخاب شده‌اند: «نرگس»، «عروس خوبان» (دهه شصت)، «آژانس شیشه‌ای»، «زیر پوست شهر»، «اعتراض»، «روسی آبی»، «شوکران» (دهه هفتاد)، «بوتیک»، «چهارشنبه سوری»، «محاکمه در خیابان»، «درباره‌الی» و «جدایی نادر از سیمین» (دهه هشتاد). نتایج تحقیق نشان می‌دهد سینمای اواخر دهه شصت نمایانگر نخستین نشانه‌های ترک برداشتن انسجام اجتماعی‌ای است که خود نمود عینیت یافتن گفتمان ارزش‌مدار آن دهه بوده است. ملودرام‌های اجتماعی دهه هفتاد روایت‌هایی هستند از تضاد ارزش‌ها، چندپارگی‌های هویتی، تلاطم‌های خانوادگی و شکاف نسلی در شرایط اجتماعی سیطره گفتمان توسعه‌گرایی؛ سینمای دهه هشتاد تصویرگر شکلی از زندگی روزمره به هم ریخته، اضطراب‌ز، سرد و بی‌روح، تهی از معنا و خودآیینی و یأس‌آور است.

- فروزان و امینی (۹) در مقاله خویش با هدف آسیب‌شناسی سبک‌زندگی در برنامه‌های تلویزیون و راهکارهای ارتقای آن در ایران امروز انجام شده است. این مطالعه کیفی، از نوع تحلیل و محتوا و با مشارکت ۴۰ نفر از صاحب‌نظران علوم ارتباطات و جامعه‌شناسی که با روش نمونه‌گیری هدفمند و با تنوع سن، مدت زمان تماشای برنامه‌های تلویزیونی در طول روز، تخصص و جنسیت انتخاب شدند و با مصاحبه-ای عمیق و بدون ساختار جمع‌آوری اطلاعات گردید. شیوه تجزیه و تحلیل داده‌ها، تحلیل محتوا با رویکرد استقراری بود. مقبولیت و عینیت داده‌ها با تلفیق در جمع‌آوری داده‌ها، تنوع مشارکت‌کنندگان تحقیق، مرور و بازنگری مکرر داده‌ها، بازیابی مشارکت‌کنندگان تحقیق و همکاران تحقیق به طور مکرر انجام شد. در این تحقیق ضمن بیان اصول و مفاهیم سبک‌زندگی ایرانی اسلامی و ارتباط تناقض آن با موضوع برنامه‌های تلویزیونی با تأکید بر نظرات صاحب‌نظران و ببینندگان تلویزیونی، به معرفی آسیب‌های وارده از تلویزیون بر سبک‌زندگی در ایران امروز پرداخته شده است. در پایان به ارائه راهکارهای گوناگون برای

ارتقای سبک‌زندگی در ایران امروز از طریق رسانه ملی و توسعه همه جانبه سبک‌زندگی اسلامی اقدام شده است.

- خواجه‌نوری، ریاحی و مساوات (۱۰)، رابطه بین مفاهیم سبک‌زندگی و میزان دینداری جوانان شهر شیراز مورد بررسی قرار داده است. در ابتدا مطالعه‌های انجام شده در این حوزه مرور گردیدند، سپس براساس نظریه‌ای مبتنی بر آرای گیدنز شش فرضیه ارائه شد. جهت آزمون فرضیه‌ها ۵۶۰ جوان بین سنین ۱۵ تا ۲۹ شهر شیراز به شیوه نمونه‌گیری تصادفی چندمرحله‌ای انتخاب شدند. روش تحقیق این مطالعه پیمایشی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته بوده است. نتایج بدست آمده در سطح تحلیل‌های دو متغیره نشان داده‌اند که متغیرهای جنسیت، درآمد پاسخگو و پدر وی، تحصیلات پاسخگو و پدر وی، همچنین سبک‌های فراغتی جدید، مصرف‌های جدید، فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی جدید، سبک-مذهبی و نهایتاً سبک مدیریت بدن با متغیر میزان دینداری جوانان دارای رابطه بودند. همچنین نتایج حاصل از تحلیل چند متغیره نشان‌دهنده آن است که سبک‌مذهبی، شبکه‌های مجازی، استفاده از رسانه-های خارجی، مدیریت بدن و نهایتاً فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی نوین و سبک فرهنگی بر روی هم توانسته‌اند نزدیک به ۳۲ درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین کنند.

- یاسری (۱۱) در دانشکده صداوسیما پایان نامه خود را با موضوع ارائه الگوی برنامه سازی برای رادیو با توجه به سبک زندگی در شهرهای بزرگ؛ مطالعه موردی، شهر شیراز با راهنمایی دکتر عباس قارونی و مشاوره دکتر حسن خجسته انجام داد. ابتدا با هشت نفر از جامعه‌شناسانی که به جامعه شیراز اشراف کافی دارند، مصاحبه عمیق صورت گرفته تا با مقایسه دو دهه ۷۰ و ۸۰ شمسی، فاکتورهای تغییرات سبک زندگی و به تبع آن تغییرات نیازهای رسانه‌ای مردم شیراز، به دست آید.

سپس بر اساس آن و بر مبنای مقیاس لیکرت، پرسشنامه‌ای طراحی شده و در اختیار ۵۱ نفر از تهیه-کنندگان رادیو فارس قرار گرفته است، تا با تحلیل نتایج به دست آمده از آن، الگویی مطلوب برای برنامه‌سازی رادیو، متناسب با نیازهای رسانه‌ای مخاطب امروز در شهرهای بزرگی مانند شیراز، ارائه شود. در پرسشنامه طراحی شده فاکتورهایی از برنامه‌سازی مورد سنجش قرار گرفت که عبارتند از: توجه به سبک زندگی، مدت، زمان پخش، نوع موسیقی، قالب‌های جدید برنامه‌سازی، موضوع‌شناسی، ضرابه‌نگ، نحوه اجرای گویندگان، شیوه نگارش متن، فناوری‌های جدید، امکان مشارکت مخاطبان، جوانگرایی در برنامه‌ها، فهرست پخش، سیاست‌های برنامه‌سازی و مصلحت‌گرایی. در الگوی به دست آمده، توجه به سبک زندگی از ملاک‌های برنامه‌سازی رادیو است و پارامترهای ذکر شده در برنامه‌سازی، متأثر از سبک زندگی است.

- رستگار خالد و کاوه (۱۲) در وهله اول با بهره‌گیری از نظریه بازنمایی در جامعه‌شناسی هنر و در وهله دوم با استفاده از الگوی تبیینی بوردیو در باب سبک‌زندگی به بررسی سبک‌زندگی بازنمایی شده در سینمای دهه هشتاد پرداخته‌اند. برای نیل به هدف فوق بعد از نمونه‌گیری از بین فیلم‌های تولید شده

در دهه ۸۰ با استفاده از روش تحلیل محتوا و پس از تعریف مقولات و شاخص‌ها پرسشنامه معکوس تهیه شده و داده‌ها از طریق مشاهده فیلم‌های موردنظر جمع‌آوری گردیده است.

- پسمیر و تایگرت (۲۰۰۹) مطالعات خود را با عنوان سبک زندگی در حوزه تولید رسانه‌ای به انجام رسانده‌اند و آنها در این تحقیق به رابطه میان سبک زندگی مصرف کالاهای فرهنگی پی برده‌اند به طوری که آنها گروه‌هایی از خوانندگان مجلات را با ویژگی‌های جمعیت شناختی، متغیرهای استفاده از سایر کالاها و ویژگی‌های انتخاب شغل، تشخیص و دسته‌بندی نمودند و طی این مطالعات بنگاه‌های تبلیغاتی بسته به نوع کالای خاص از تشریفات یا سایر رسانه‌ها را برای تبلیغ کالای مناسب که از این طریق به مدل‌های انتخاب رسانه‌ای دست یافتند با این فرض که هر رسانه‌ای اعم از نوشتاری و دیداری برای محتوای خاصی تولید می‌شود و مخاطبان خاص خود را نیز دارد (۱۳).

- پژوهش‌های لین و رید (۲۰۰۹) نشان می‌دهد، زنانی که زمان زیادی را صرف مطالعه و تماشای مطالب مربوط به مدل لباس می‌کنند؛ دچار نگرش‌های ناکارآمد در ارتباط با ظاهر خود می‌شوند. در نتیجه احتمال ابتلای آنان به اختلالاتی از قبیل بد شکلی بدن، افسردگی و... وجود دارد. همچنین به طور کلی نداشتن مدیریت زمان در سبک زندگی، به بروز اختلالات قلبی عروقی، دیابت، اضافه وزن و... منجر می‌شود که خود باعث کاهش سلامت روان نیز خواهد شد (۱۴).

روش تحقیق

این تحقیق با توجه به هدف آن کاربردی بوده و از نظر چگونگی و به دست آوردن داده‌های مورد نیاز در زمره تحقیقات توصیفی از نوع همبستگی قرار دارد. برای انجام این پژوهش از روش زمینه‌یابی یا پیمایشی استفاده گردید. جهت تحلیل نتایج از آماره‌های توصیفی و استنباطی استفاده شده است.

جامعه آماری این تحقیق مدیران فرهنگی شهر تهران و شهروندان منطقه ۶ شهر تهران هستند؛ که تعداد مدیران ۲۵۰ نفر و تعداد شهروندان ۴۵۰ هزار نفر می‌باشد. در این تحقیق از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده شده است. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بود که روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفت. آلفای کرونباخ کل پرسشنامه برابر با ۰,۹۱۱ بود.

یافته‌های تحقیق

سیمای پاسخگویان: نتایج تحقیق نشان می‌دهد که در بین شهروندان ۵۲,۱ درصد پاسخگویان مرد و ۴۷,۹ درصد زن بوده‌اند و در بین مدیران ۵۶,۶ درصد پاسخگویان مرد و ۴۳,۴ درصد زن بوده‌اند. میانگین سن شهروندان ۳۸ و حداقل سن ۲۱ و حداکثر ۵۵ سال بوده است.

همچنین میانگین سن مدیران ۴۳ و حداقل سن ۳۵ و حداکثر ۵۱ سال بوده است. در بین شهروندان بیشتر پاسخگویان دارای مدرک لیسانس و کمترین فراوانی دارای مدرک دکتری و در بین مدیران نیز

بیشتر پاسخگویان دارای مدرک لیسانس و کمترین فراوانی دارای مدرک دیپلم و زیر دیپلم _ فوق دیپلم بوده است. در بین شهروندان و مدیران بیشتر پاسخگویان شاغل بوده اند. در بین شهروندان و مدیران بیشتر پاسخگویان متأهل بوده اند.

یافته های استنباطی

جهت تعیین نرمال بودن داده و انتخاب آزمون آماری مناسب از آزمون کلموگروف- اسیرنوف استفاده گردید که نتایج این آزمون در زیر ارائه می شود.

جدول ۱- نتایج آزمون کلموگروف- اسیرنوف برای بررسی نرمال بودن متغیر تحقیق

متغیر	آماره Z	سطح معنی داری	نتیجه گیری
سبک اسلامی _ ایرانی	۰,۰۷۴	۰,۰۶	نرمال

جهت شناخت تفاوت نقش شبکه های اجتماعی مجازی بر سبک زندگی اسلامی _ ایرانی و مولفه های آن از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران از آزمون تی مستقل استفاده شد که نتایج آن در جدول زیر آمده است.

جدول ۲- شناخت تفاوت نقش شبکه های اجتماعی مجازی بر سبک زندگی اسلامی _ ایرانی از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران

متغیر	گروه	میانگین	t	درجه آزادی	سطح معناداری
سبک زندگی اسلامی _ ایرانی	شهروندان	۲,۷۸	۳,۴۲۳	۵۳۱	۰,۰۰۱
	مدیران	۳,۴۵			
الگوهای مصرف	شهروندان	۲,۷۳	۳,۵۷۹	۵۳۱	۰,۰۰۱
	مدیران	۳,۰۴			

۰,۰۰۱	۵۳۱	۳,۴۴۸	۲,۱۷	شهروندان	روابط بین شخصی
			۳,۲۱	مدیران	
۰,۰۰۱	۵۳۱	۵,۸۴۰	۳,۰۵	شهروندان	مدیریت بدن
			۴,۲۱	مدیران	
۰,۰۰۱	۵۳۱	۴,۱۴۳	۲,۹۷	شهروندان	وقات فراغت
			۳,۶۴	مدیران	
۰,۰۲۲	۵۳۱	۲,۲۹۵	۳,۲۱	شهروندان	سلايق
			۴,۱۳	مدیران	
۰,۰۰۴	۵۳۱	۲,۲۶۹	۲,۹۶	شهروندان	عادات اجتماعی
			۴,۷۷	مدیران	
۰,۰۱۷	۵۳۱	۲,۴۰۲	۲,۹۳	شهروندان	گرایش‌ها
			۳,۱۷	مدیران	

با توجه به سطح معناداری در جدول فوق می‌توان گفت که بین نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی در سبک زندگی اسلامی_ایرانی و مولفه‌های آن از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج تحقیق نشان داد بین نقش شبکه های اجتماعی مجازی در الگوهای مصرف شهروندان و مولفه های آن از دیدگاه شهروندان و مدیران فرهنگی شهر تهران تفاوت معناداری وجود دارد. تحقیق مشابهی برای مقایسه نتایج انجام نشده است. با عنایت به نتایج تحقیق پیشنهاد می شود مدیران فرهنگی در جهت نزدیکتر کردن دیدگاه های شهروندان با خودشان، برنامه ها و محتواهای مناسب تهیه و اجرا نمایند. برنامه ریزان و متولیان حوزه فرهنگ از شبکه های اجتماعی جهت فرهنگ سازی الگوهای مصرف استفاده بهینه نمایند. رسانه های دولتی در خصوص فعالیت های شبکه های اجتماعی و نحوه الگوسازی آنها در زمینه های گذران اوقات فراغت، اطلاع رسانی و فرهنگ سازی نمایند.

- ۱- افراسیابی، محمد صادق و بشیر، حسن (۱۳۹۱) شبکه‌های اجتماعی اینترنتی و سبک زندگی جوانان: مطالعه موردی بزرگ‌ترین جامعه مجازی ایرانیان: فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، دوره ۵، شماره ۱۷، زمستان ۱۳۹۱.
- ۲- سازگار، پروین (۱۳۸۲) « بررسی سبک زندگی قشر دانشگاهی بازاریان سنتی» (طبقه متوسط جدید و قدیم) پایان نامه دکترای جامعه شناسی، دانشگاه تهران، دانشکده علوم اجتماعی، استاد راهنما دکتر رحمت اله صبات صدیق سروستانی.
- ۳- شریفی، سیدمهدی و رادمنش، بهاره (۱۳۹۳) بررسی تأثیر برنامه استعدادیابی شبکه تلویزیونی "من و تو یک" بر سبک زندگی دانشجویان (مطالعه موردی دانشگاه تهران)، فرهنگ در دانشگاه اسلامی، سال چهارم، شماره دوم، ص ۲۲۵-۲۴۴.
- ۴- احمدی و شریطان (۱۳۹۳) تحلیل جامعه شناختی الگوی سبک زندگی اسلامی ایرانی شهروندان گرگان. ششمین کنفرانس ملی برنامه ریزی و مدیریت شهری، مجموعه مقالات، ص ۱-۱۸.
- ۵- زکایی، سعید (۱۳۸۳) «خرده فرهنگ، سبک زندگی و هویت»، مقاله منتشر شده در دانشکده علوم اجتماعی علامه طباطبائی.
- ۶- بهدانی، فاطمه؛ سرگزایی، محمدرضا و قربانی، اسماعیل (۱۳۷۹) مطالعه ارتباط سبک زندگی با افسردگی و اضطراب در دانشجویان سبزوار. مجله دانشکده علوم پزشکی و خدمات، بهداشتی و درمانی سبزوار، ص ۲۷-۳۷.
- ۷- کوهی، کمال؛ عباسی زاده، محمد و خواجه بی‌شک، علی (۱۳۹۲) بررسی تأثیر رسانه‌های داخلی و خارجی بر میزان پایبندی به سبک زندگی دینی در بین شهروندان ۱۵-۶۵ ساله شهر تبریز»، مجله پژوهشی‌های راهبردی امنیت و نظام اجتماعی، سال سوم، شماره ۷. بهار و تابستان ۱۳۹۲.
- ۸- محمدی، جمال و بیچرانلو، عبدالله (۱۳۹۲) تأمل جامعه شناختی در روایت‌های سینمایی تحولات اجتماعی، در سه بعد ارزش‌ها، هویت‌ها و سبک‌های زندگی، در ایران پس از انقلاب، فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، سال ششم، شماره ۳ (پیاپی ۲۳)، پاییز ۱۳۹۲.
- ۹- فروزان، حامد و امینی، حجت الله (۱۳۹۲) آسیب شناسی سبک زندگی در برنامه‌های تلویزیون و راهکارهای ارتقای آن در ایران امروز، فصلنامه فرهنگ مشاوره روان درمانی، سال چهارم، شماره ۱۳. بهار ۱۳۹۲.
- ۱۰- خواجه نوری، بیژن؛ ریاحی، زهرا و مساوات، سید ابراهیم (۱۳۹۲) رابطه سبک زندگی با میزان دین‌داری جوانان: مورد مطالعه جوانان شیراز، فصلنامه علوم اجتماعی سال هفتم، شماره ۲۰.
- ۱۱- باسری، محمد کاظم (۱۳۹۲) ارائه الگوی برنامه سازی برای رادیو با توجه به سبک زندگی در شهرهای بزرگ؛ مطالعه موردی، شهر شیراز، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده صداوسیما، چاپ نشده.
- ۱۲- رستگار خالد، امیر و کاوه، مهدی (۱۳۹۱) بازتابی سبک زندگی در سینمای دهه هشتاد، دو فصلنامه جامعه شناسی هنر و ادبیات، سال چهارم، شماره ۱.
- ۱۳- ماهری، آق بابک؛ جوینی، حمید؛ بهرامی، محمد نبی و صادقی، رویا (۱۳۹۱) بررسی تأثیر اعتیاد به اینترنت بر سبک زندگی دانشجویان ساکن خوابگاه‌های علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۹۱. مجله علوم پزشکی رازی، سال بیستم، شماره ۱۱۴.

Marques, E.A., Pizarro, A.N., Figueiredo, P., Mota, J., & Santos, M.P. (2013). -۱۴
Modifiable lifestyle behavior patterns, sedentary time and physical activity contexts:
A cluster analysis among middle school boys and girls in the SALTA study. Journal
Preventive Medicine, 56, 413-415.

